

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ εξ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

(έγκριση, συνεδρίαση ΜΟΔΙΠ 51^η/23-7-2026)

2026

Στρατηγική του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας για εξ αποστάσεως εκπαίδευση (σύμφωνα με το άρθρο 2 της Υ.Α. αριθ. 18137/Ζ1/2023)

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (ΠΘ) σχεδιάζει και οργανώνει ολοκληρωμένη στρατηγική για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και τη μεικτή εκπαίδευση, η οποία ενσωματώνεται στο Στρατηγικό Σχέδιο 2024-2027 ¹ και αποτυπώνει τη δέσμευσή του για μια υπεύθυνη, ποιοτική και βιώσιμη ανάπτυξη της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ενισχύοντας την ακαδημαϊκή του φυσιогνωμία και την κοινωνική του αποστολή σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Όραμα και Στρατηγικοί Στόχοι

Το ΠΘ συμπεριλαμβάνει στην αποστολή και στο όραμά του προγράμματα σπουδών που προσφέρονται με εξ αποστάσεως μεθόδους διδασκαλίας ή σε περιβάλλοντα μεικτής μάθησης, ώστε να αναπτύξει ένα σύγχρονο, ποιοτικό και διεθνώς ανταγωνιστικό σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Επιδίωξη αποτελεί η ακαδημαϊκή ποιότητα και ισοτιμία με τη διά ζώσης διδασκαλία, η ενίσχυση της προσβασιμότητας, της κοινωνικής συνοχής, η αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στα πλαίσια και του ψηφιακού μετασχηματισμού, η πλήρης συμμόρφωση με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, η προστασία των προσωπικών δεδομένων διδασκόντων και διδασκόμενων, καθώς και η ασφάλεια των πληροφοριών.

Το ΠΘ δεσμεύεται για τον συστηματικό και στρατηγικά τεκμηριωμένο σχεδιασμό των Προγραμμάτων Σπουδών, με στόχο την προαγωγή της παιδαγωγικής και τεχνολογικής καινοτομίας, την ουσιαστική σύνδεση έρευνας και διδασκαλίας και τη διαρκή επικαιροποίηση της παρεχόμενης γνώσης. Η καινοτομία αποτελεί οριζόντια προτεραιότητα της ακαδημαϊκής πολιτικής του Ιδρύματος και ενσωματώνεται στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση των σπουδών σε όλα τα επίπεδα.

Κεντρικοί στρατηγικοί στόχοι του Ιδρύματος για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση αποτελούν:

- η διασφάλιση της ποιότητας στη διδασκαλία, τη μάθηση και την αξιολόγηση με βάση σαφώς προσδιορισμένα μαθησιακά αποτελέσματα, μέσω θεσμοθετημένων διαδικασιών παρακολούθησης των επιστημονικών εξελίξεων, διεθνών ακαδημαϊκών προτύπων και κοινωνικών αναγκών,
- η εξασφάλιση της θεσμικής οργάνωσης και καλής λειτουργίας της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αξιοποιώντας σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και ψηφιακές τεχνολογίες με παιδαγωγική τεκμηρίωση,
- η συνεχής αναβάθμιση των ψηφιακών υποδομών και υπηρεσιών,
- ο ανασχεδιασμός των προγραμμάτων σπουδών σύμφωνα με τις εξελίξεις της επιστήμης και τις ανάγκες της αγοράς,
- η ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού,
- η βελτίωση της διασύνδεσης της εκπαίδευσης και η υποστήριξη δια βίου μάθησης,
- η ανάπτυξη αγγλόφωνων ΠΜΣ και η διεύρυνση της προσέλευσης διεθνών φοιτητών,
- η βελτίωση της αναλογίας διδασκόντων προς διδασκόμενους,

¹ https://www.uth.gr/sites/default/files/contents/2025/StratigikoSxedio_1993699933.pdf

- η προστασία της ακαδημαϊκής ακεραιότητας, των προσωπικών δεδομένων και η κυβερνοασφάλεια.

Όροι και προϋποθέσεις οργάνωσης Προγραμμάτων Σπουδών με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Τα προγράμματα σπουδών του ΠΘ που οργανώνονται και λειτουργούν με μεθόδους είτε αποκλειστικά εξ αποστάσεως διδασκαλίας είτε μεικτής μάθησης υποστηρίζουν την ενεργητική, συνεργατική και φοιτητοκεντρική προσέγγιση της μάθησης, εξυπηρετούν την αυξανόμενη ζήτηση για διαδικτυακή και διά βίου εκπαίδευση, αλλά και τις ανάγκες των φοιτητών, τις ανάγκες της επιστήμης, της έρευνας και της καινοτομίας, καθώς και της αγοράς εργασίας και της κοινωνίας γενικότερα.

Για την επιλογή και την οργάνωση των προγραμμάτων σπουδών που προσφέρονται εξ αποστάσεως λαμβάνονται υπόψη πολλαπλοί παράγοντες και συγκεκριμένα:

- Η σκοπιμότητα της επιλογής εξ αποστάσεως μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης (σύγχρονης και ασύγχρονης).
- Η εξασφάλιση των ψηφιακών και ανθρώπινων πόρων για την επιτυχή προσφορά των προγραμμάτων.
- Η εξασφάλιση των κατάλληλων ψηφιακών και παιδαγωγικών δεξιοτήτων των διδασκόντων.
- Η αξιοποίηση καινοτόμων ψηφιακών τεχνολογιών κατά τη διδασκαλία και τη μάθηση, η σύνδεση της έρευνας με τη διδασκαλία και η σύνδεση του προγράμματος σπουδών με τις ανάγκες της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας,
- Η δυνατότητα επιδίωξης των συγκεκριμένων μαθησιακών αποτελεσμάτων κάθε προγράμματος σπουδών με τις συγκεκριμένες εξ αποστάσεως μεθόδους.
- Η αξιοποίηση των ΤΠΕ με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην περιορίζεται στην παροχή απλών διαλέξεων, αλλά να υποστηρίζει την ενεργή, συνεργατική μάθηση και να εξασφαλίζει την επικοινωνία μεταξύ των συμμετεχόντων, φοιτητών, διδασκόντων και διοικητικού προσωπικού.
- Η καθοδηγούμενη αυτονομία των φοιτητών και η παροχή συνεχούς ανατροφοδότησης κατά τη μαθησιακή τους πορεία.
- Η διαρκής αξιολόγηση, διαμορφωτική και τελική, των φοιτητών και η εξασφάλιση της εγκυρότητας και της αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων.
- Η εσωτερική διαρκής αξιολόγηση των συγκεκριμένων προγραμμάτων σπουδών και η λήψη των κατάλληλων μέτρων για τη βελτίωσή τους.

Στρατηγική για την οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με εξ αποστάσεως μεθόδους διδασκαλίας

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας δύναται να αξιοποιείται σε κάθε πρόγραμμα σπουδών που η φύση του γνωστικού αντικείμενου επιτρέπει την αποτελεσματική υλοποίησή της.

Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας δύναται να πραγματοποιείται με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, σύγχρονης ή ασύγχρονης, ή και με μεικτή μάθηση (blended learning) όπου συνδυάζονται μέθοδοι εξ αποστάσεως με διά ζώσης διδασκαλία, εφόσον το επιτρέπει η φύση των μαθημάτων και υπάρχει σχετική αιτιολόγηση κατά την ίδρυση του συγκεκριμένου προγράμματος.

Το ΠΘ διαμορφώνει το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας των εξ αποστάσεως και μεικτών προγραμμάτων σπουδών διασφαλίζοντας:

- την πρόσβαση στο ολοκληρωμένο σύστημα τηλεεκπαίδευσης, τη διαδικασία διαπίστευσης των χρηστών και τα δικαιώματα πρόσβασης ανά κατηγορία χρήστη (διδάσκων, φοιτητής, επόπτης, τεχνικό και λοιπό προσωπικό),
- τις απαραίτητες τεχνολογικές υποδομές, οι οποίες διατίθενται στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, είναι πλήρως προσβάσιμες σε άτομα με αναπηρία και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, καθώς και την τεχνική υποστήριξη, τη συντήρηση και την αναβάθμιση των υποδομών και των τεχνολογιών για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθώς και τις υποχρεώσεις κάθε χρήστη,
- τη διαδικασία υποστήριξης των φοιτητών σε θέματα εκπαιδευτικά και διοικητικής λειτουργίας,
- το παιδαγωγικό πλαίσιο σχεδιασμού και υλοποίησης μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και αξιολόγησης των φοιτητών,
- η δυνατότητα συμμετοχής των φοιτητών σε ερευνητικές διαδικασίες και δράσεις καινοτομίας,
- τη διαδικασία αξιολόγησης και αναβάθμισης των παιδαγωγικών και ψηφιακών δεξιοτήτων του διδακτικού για τις ανάγκες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με την υποστήριξη του Κέντρου Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης (ΚΕΔΙΜΑ),
- τη διαδικασία αξιολόγησης και αναβάθμισης των ψηφιακών δεξιοτήτων του λοιπού προσωπικού που συμμετέχει σε εξ αποστάσεως προγράμματα σπουδών,
- τη διαδικασία ελέγχου εργασιών για τυχόν λογοκλοπή μέσω αξιόπιστων εφαρμογών,
- την πολιτική προστασίας προσωπικών δεδομένων και συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και του ν. 4624/2019,
- την πολιτική ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων με στόχευση στο πεδίο ανάπτυξης συστημάτων ηλεκτρονικής μάθησης,
- την πολιτική διαχείρισης του απορρήτου των πληροφοριών και την κυβερνοασφάλεια,
- τα κριτήρια περιοδικής εσωτερικής αξιολόγησης των εξ αποστάσεως προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών,
- τη διαδικασία εγγραφής φοιτητών στο μητρώο φοιτητών του Ιδρύματος,
- κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση προγράμματος σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Το ανωτέρω κανονιστικό πλαίσιο θα πρέπει να περιγράφεται με σαφήνεια στον Εσωτερικό Κανονισμό εκάστου εξ αποστάσεως προγράμματος σπουδών.

Στο Παράρτημα εξειδικεύεται η Στρατηγική του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (ΠΘ) για την εξ αποστάσεως και τη μεικτή εκπαίδευση, ενσωματώνοντας ανάλυση SWOT, αποτίμηση των αναμενόμενων οφελών και των ενδεχόμενων αδυναμιών ή κινδύνων, καθώς και πρόγραμμα ενεργειών για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων. Η ενότητα ευθυγραμμίζεται με την αποστολή, το όραμα και τις αξίες του Ιδρύματος και συνδέεται οριζόντια με τους οκτώ Στρατηγικούς Τομείς Προτεραιότητας του Στρατηγικού Σχεδίου 2024-2027.

Διασφάλιση ποιότητας και αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών που προσφέρονται με εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η στρατηγική για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση εφαρμόζεται υπό την εποπτεία των αρμόδιων ακαδημαϊκών και διοικητικών οργάνων του Πανεπιστημίου και επικαιροποιείται περιοδικά, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις στον ευρωπαϊκό χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης και στην τεχνολογία, τις οδηγίες της ΕΘΑΑΕ, καθώς και τη σχετική νομοθεσία.

Η ποιότητα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης διασφαλίζεται μέσω των θεσμοθετημένων διαδικασιών εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης και της ενίσχυσης του κανονιστικού πλαισίου Διασφάλισης Ποιότητας στο ΠΘ με την υποστήριξη και τον έλεγχο της ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος. Οι δείκτες και τα αποτελέσματα αξιοποιούνται για τη συνεχή βελτίωση της στρατηγικής της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Ανάλυση SWOT και προγραμματισμός ενεργειών για την ανάπτυξη της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

1. Ανάλυση SWOT

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (STRENGTHS)	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ (WEAKNESSES)
Σαφής θεσμική δέσμευση του Ιδρύματος για ποιοτική, υπεύθυνη και βιώσιμη ανάπτυξη της εξ αποστάσεως και μεικτής εκπαίδευσης. Πολυεπιστημονικό ακαδημαϊκό περιβάλλον, ευρύ φάσμα προγραμμάτων σπουδών και δυνατότητα ανάπτυξης διεπιστημονικών εκπαιδευτικών προτάσεων. Υπαρξη θεσμικών και υποστηρικτικών δομών, ιδίως ΜΟΔΠ, ΚΕΔΙΜΑ, ΚΕΔΙΒΙΜ, Βιβλιοθήκης και αρμόδιων υπηρεσιών ψηφιακής διακυβέρνησης και πληροφορικής. Εμπειρία του ακαδημαϊκού προσωπικού στην αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων, στην έρευνα και στη σύνδεση της διδασκαλίας με την καινοτομία. Γεωγραφική ανάπτυξη του ΠΘ σε πέντε πόλεις, η οποία δημιουργεί ισχυρό κίνητρο για κοινές ψηφιακές υπηρεσίες, συνεργατική διδασκαλία και ενιαία ακαδημαϊκή εμπειρία. Στρατηγική προτεραιότητα στην προσβασιμότητα, τη συμπερίληψη, τη διεθνοποίηση, την κυβερνοασφάλεια και τη διασφάλιση ποιότητας. Δυνατότητα αξιοποίησης υφιστάμενων διεθνών συνεργασιών και ερευνητικών δικτύων για κοινά ή αγγλόφωνα προγράμματα και ανταλλαγή καλών πρακτικών.	Ενδεχόμενη ανομοιογένεια ως προς την ψηφιακή και παιδαγωγική ετοιμότητα μεταξύ Τμημάτων, προγραμμάτων και διδασκόντων. Ανάγκη συστηματικής επιμόρφωσης και πιστοποιημένης υποστήριξης σε θέματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού, προσβασιμότητας, ψηφιακής αξιολόγησης και μαθησιακής ανατροφοδότησης. Πιθανός κατακερματισμός πλατφορμών, διαδικασιών και δεδομένων, καθώς και περιορισμένη διαλειτουργικότητα μεταξύ ακαδημαϊκών και διοικητικών συστημάτων. Αυξημένες ανάγκες τεχνικής υποστήριξης, συντήρησης, αναβάθμισης εξοπλισμού και εξασφάλισης επαρκούς στελέχωσης. Πρόσθετος φόρτος εργασίας για τον σχεδιασμό ποιοτικού ψηφιακού υλικού, τη διαρκή αλληλεπίδραση και την εξατομικευμένη υποστήριξη των φοιτητών. Δυσχέρεια πλήρους εξ αποστάσεως υλοποίησης μαθημάτων με εργαστηριακό, κλινικό, πρακτικό ή πεδιακό χαρακτήρα. Ανάγκη συγκρότησης ενιαίου συστήματος δεικτών που να διακρίνει την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης από τη γενική αξιολόγηση των προγραμμάτων. Κίνδυνος άνισης συμμετοχής φοιτητών λόγω διαφορών στον εξοπλισμό, στη συνδεσιμότητα, στις ψηφιακές δεξιότητες ή στις συνθήκες μελέτης.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (OPPORTUNITIES)	ΑΠΕΙΛΕΣ / ΚΙΝΔΥΝΟΙ (THREATS)
Αυξανόμενη ζήτηση για ευέλικτη, διαδικτυακή και διά βίου εκπαίδευση από εργαζομένους, αποφοίτους, κατοίκους απομακρυσμένων περιοχών και διεθνείς φοιτητές. Ανάπτυξη αγγλόφωνων ΠΜΣ, κοινών ή διπλών τίτλων, θερινών/χειμερινών σχολείων, MOOCs και σύντομων πιστοποιημένων μαθησιακών ενοτήτων. Αξιοποίηση τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης, εικονικών εργαστηρίων, VR/AR, μαθησιακής αναλυτικής και προσαρμοστικής μάθησης με παιδαγωγική τεκμηρίωση. Δυνατότητα άντλησης εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων για ψηφιακές υποδομές, ανοικτούς εκπαιδευτικούς πόρους, επιμόρφωση προσωπικού και συμπεριληπτική εκπαίδευση. Διεύρυνση συνεργασιών με πανεπιστήμια, δημόσιους φορείς, επιχειρήσεις και επαγγελματικούς οργανισμούς για συν-σχεδιασμό προγραμμάτων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας. Ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της επιχειρησιακής συνέχειας της εκπαιδευτικής λειτουργίας σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, υγειονομικών κρίσεων ή άλλων έκτακτων συνθηκών. Μείωση μετακινήσεων και σχετικού περιβαλλοντικού αποτυπώματος, ιδίως σε ένα πολυκεντρικό πανεπιστήμιο. Συστηματική αξιοποίηση δεδομένων συμμετοχής και μάθησης για έγκαιρη υποστήριξη φοιτητών και τεκμηριωμένη βελτίωση των προγραμμάτων.	Κυβερνοεπιθέσεις, παραβιάσεις προσωπικών δεδομένων, μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και διακοπές κρίσιμων ψηφιακών υπηρεσιών. Υποβάθμιση της μαθησιακής εμπειρίας, εάν η εξ αποστάσεως εκπαίδευση περιοριστεί σε παθητική μετάδοση διαλέξεων χωρίς αλληλεπίδραση, συνεργασία και ανατροφοδότηση. Κίνδυνοι για την ακαδημαϊκή ακεραιότητα, την ταυτοποίηση των εξεταζομένων, τη λογοκλοπή και τη μη διαφανή χρήση εργαλείων παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης. Ψηφιακός αποκλεισμός, μειωμένη προσβασιμότητα ή άνιση μεταχείριση φοιτητών με αναπηρία, ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή περιορισμένους πόρους. Αίσθημα απομόνωσης, μειωμένη εμπλοκή και αυξημένος κίνδυνος διακοπής φοίτησης, ιδίως όταν δεν λειτουργούν αποτελεσματικοί μηχανισμοί ακαδημαϊκής και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης. Ταχεία τεχνολογική απαξίωση, εξάρτηση από συγκεκριμένους προμηθευτές και αύξηση του κόστους αδειών, υποδομών και υποστήριξης. Εντεινόμενος εθνικός και διεθνής ανταγωνισμός από ιδρύματα και ιδιωτικές πλατφόρμες με ώριμα διαδικτυακά προγράμματα. Μεταβολές στο νομικό, κανονιστικό ή πιστοποιητικό πλαίσιο, οι οποίες μπορεί να απαιτούν άμεσες προσαρμογές σε προγράμματα, διαδικασίες και τεχνολογίες.

2. Αναμενόμενα οφέλη από τη λειτουργία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

2.1 Ακαδημαϊκή ποιότητα και εκσυγχρονισμός. Η συστηματική αξιοποίηση ενεργητικών, συνεργατικών και φοιτητοκεντρικών μεθόδων, σε συνδυασμό με σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία, μπορεί να βελτιώσει τη μαθησιακή εμπειρία, να ενισχύσει τη διαρκή ανατροφοδότηση και να υποστηρίξει την επίτευξη σαφώς προσδιορισμένων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Το όφελος αυτό συνδέεται άμεσα με τον ΣΤΠ1 (Ενίσχυση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού έργου) και τις δράσεις επιμόρφωσης μέσω ΚΕΔΙΜΑ, ανάπτυξης ηλεκτρονικής μάθησης και αξιοποίησης νέων τεχνολογιών.

2.2 Ισότιμη πρόσβαση, ευελιξία και συμπερίληψη. Η δυνατότητα σύγχρονης, ασύγχρονης ή μεικτής συμμετοχής διευρύνει την πρόσβαση για εργαζομένους, άτομα με οικογενειακές υποχρεώσεις, φοιτητές απομακρυσμένων περιοχών, άτομα με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και άλλες ομάδες που αντιμετωπίζουν εμποδία στη διά ζώσης φοίτηση. Η ωφέλεια προϋποθέτει καθολικό σχεδιασμό, προσβάσιμο υλικό και εξατομικευμένες εύλογες προσαρμογές, σε συμφωνία με τον ΣΤΠ5 (Αναβάθμιση ποιότητας του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και συμπερίληψη).

2.3 Διεθνοποίηση και ακαδημαϊκή εξωστρέφεια. Η εξ αποστάσεως ή μεικτή προσφορά αγγλόφωνων προγραμμάτων, κοινών μαθημάτων και σύντομων εκπαιδευτικών δράσεων μπορεί να αυξήσει την προσέλκυση διεθνών φοιτητών, να διευκολύνει τη συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό και να ενισχύσει κοινά ή διδρυματικά προγράμματα, σε συνάφεια με τον ΣΤΠ4 (Διεθνοποίηση και Εξωστρέφεια).

2.4 Διά βίου μάθηση και σύνδεση με την κοινωνία και την οικονομία. Η ανάπτυξη ευέλικτων προγραμμάτων, MOOCs και σύντομων μαθησιακών ενοτήτων επιτρέπει την ταχεία ανταπόκριση σε νέες ανάγκες δεξιοτήτων, την επανεκπαίδευση επαγγελματιών και τη συνεργασία με δημόσιους, κοινωνικούς και παραγωγικούς φορείς, υποστηρίζοντας τους ΣΤΠ1 (Ενίσχυση, αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού έργου), ΣΤΠ2 (Ανάπτυξη Έρευνας και Καινοτομίας) και ΣΤΠ3 (Σύνδεση με την πολιτεία, την οικονομία και την κοινωνία).

2.5 Συνοχή του πολυκεντρικού Ιδρύματος και ανθεκτικότητα. Οι κοινές ψηφιακές υποδομές και οι διατμηματικές εικονικές τάξεις μπορούν να ενισχύσουν τη συνεργασία μεταξύ των πέντε πόλεων, να διευρύνουν την πρόσβαση σε μαθήματα και ειδικούς διδάσκοντες και να εξασφαλίσουν τη συνέχεια της εκπαιδευτικής λειτουργίας σε έκτακτες συνθήκες.

2.6 Ψηφιακός μετασχηματισμός και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση πόρων. Η ενιαία ψηφιακή οργάνωση, η διαλειτουργικότητα συστημάτων, η επαναχρησιμοποίηση ποιοτικού εκπαιδευτικού υλικού και η οργανωμένη τεχνική υποστήριξη μπορούν να περιορίσουν επικαλύψεις και να βελτιώσουν την αποδοτικότητα, σε συμφωνία με τον ΣΤΠ6 (Πράσινο και ψηφιακό πανεπιστήμιο).

2.7 Περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Η μείωση αναγκαιών μετακινήσεων και έντυπου υλικού, χωρίς να υποκαθίσταται αδικαιολόγητα η διά ζώσης εκπαιδευτική εμπειρία, συνεισφέρει στο πράσινο πανεπιστήμιο και στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης.

2.8 Τεκμηριωμένη διασφάλιση ποιότητας. Η συστηματική συλλογή δεδομένων για συμμετοχή, πρόοδο, ολοκλήρωση, ικανοποίηση και μαθησιακά αποτελέσματα επιτρέπει την έγκαιρη αναγνώριση προβλημάτων και τη συνεχή βελτίωση, σε άμεση σύνδεση με τον ΣΤΠ8 (Διασφάλιση Ποιότητας) και τις διαδικασίες της ΜΟΔΠ.

3. Στρατηγικές επιλογές βάσει της ανάλυσης SWOT

Σε συμφωνία με τη μεθοδολογία του Στρατηγικού Σχεδίου 2024-2027, η ανάπτυξη της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης βασίζεται σε συνδυασμό των ακόλουθων τεσσάρων στρατηγικών επιλογών:

A. Δυναμική στρατηγική (S-O). Αξιοποίηση του πολυεπιστημονικού χαρακτήρα, των υποστηρικτικών δομών, της ακαδημαϊκής και ερευνητικής εμπειρίας και των διεθνών συνεργασιών του ΠΘ για την ανάπτυξη ποιοτικών αγγλόφωνων ή διδρυματικών προγραμμάτων, MOOCs, θερινών/χειμερινών σχολείων και καινοτόμων ψηφιακών μαθησιακών εμπειριών.

B. Επιφυλακτική στρατηγική (S-T). Αξιοποίηση της θεσμικής οργάνωσης, της ΜΟΔΠ, του ΚΕΔΙΜΑ και των υπηρεσιών ψηφιακής διακυβέρνησης για τη θέσπιση ενιαίων προτύπων ποιότητας, προσβασιμότητας, ασφάλειας, και ακαδημαϊκής ακεραιότητας.

Γ. Αμυντική στρατηγική (W-T). Σταδιακή έγκριση και επέκταση των εξ αποστάσεως προγραμμάτων βάσει τεκμηριωμένης ετοιμότητας, πιλοτική λειτουργία πριν από τη γενικευμένη εφαρμογή, διατήρηση εναλλακτικών τρόπων υλοποίησης για εργαστηριακά ή κλινικά αντικείμενα, εφεδρικά συστήματα και σαφείς διαδικασίες διαχείρισης συμβάντων.

Δ. Στρατηγική προσαρμογής και βελτιώσεων (W-O). Αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων, διεθνών συνεργασιών και της αυξανόμενης ζήτησης για ευέλικτη μάθηση, ώστε να ενισχυθούν η επιμόρφωση προσωπικού, η διαλειτουργικότητα, η προσβασιμότητα, η φοιτητική υποστήριξη και η παραγωγή ποιοτικού ψηφιακού περιεχομένου.

4. Διαχείριση βασικών αδυναμιών και κινδύνων και πρόγραμμα ενεργειών

Η λειτουργία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης συνοδεύεται από προληπτικούς και διορθωτικούς μηχανισμούς. Οι βασικοί κίνδυνοι, τα μέτρα διαχείρισης και οι ενδείξεις έγκαιρης προειδοποίησης αποτυπώνονται κατωτέρω:

Κίνδυνος / αδυναμία	Προληπτικά και διορθωτικά μέτρα	Ενδείξεις έγκαιρης προειδοποίησης
Παιδαγωγική υποβάθμιση ή περιορισμένη αλληλεπίδραση	Ελάχιστες προδιαγραφές εκπαιδευτικού σχεδιασμού, ενεργητικές και συνεργατικές δραστηριότητες, τακτική σύγχρονη επικοινωνία, σαφές χρονοδιάγραμμα ανατροφοδότησης, αξιολόγηση μαθημάτων.	Χαμηλή συμμετοχή, περιορισμένη χρήση δραστηριοτήτων, καθυστερημένη ανατροφοδότηση, αρνητική αξιολόγηση μαθημάτων.
Ψηφιακός αποκλεισμός και ελλιπής προσβασιμότητα	Καθολικός σχεδιασμός μάθησης, έλεγχος προσβασιμότητας πλατφορμών και υλικού, εναλλακτικές μορφές περιεχομένου, δανεισμός εξοπλισμού όπου είναι εφικτό, τεχνική και ακαδημαϊκή υποστήριξη.	Αυξημένα αιτήματα αδυναμίας πρόσβασης, διαφοροποίηση συμμετοχής/επίδοσης, παράπονα φοιτητών με αναπηρία ή ειδικές ανάγκες.
Κυβερνοασφάλεια και προστασία δεδομένων	Έλεγχοι ασφάλειας και ιδιωτικότητας, πολυπαραγοντική ταυτοποίηση όπου ενδείκνυται, αντίγραφα ασφαλείας, διαχείριση δικαιωμάτων, ενημέρωση χρηστών, σχέδιο απόκρισης και δοκιμές επιχειρησιακής συνέχειας.	Αποτυχημένες συνδέσεις, ύποπτη δραστηριότητα, συμβάντα διαρροής, μη επικαιροποιημένα συστήματα.
Ακαδημαϊκή ακεραιότητα και αθέμιτη χρήση τεχνητής νοημοσύνης	Πολυμορφία και αυθεντικότητα αξιολογήσεων, προφορική υποστήριξη όπου απαιτείται, δηλώσεις χρήσης εργαλείων ΤΝ, έλεγχος λογοκλοπής, σαφείς οδηγίες και διαδικασία διερεύνησης παραβάσεων.	Ασυνήθιστα μοτίβα επίδοσης, αυξημένες ομοιότητες εργασιών, αμφισβητήσεις ταυτοποίησης, επαναλαμβανόμενες παραβάσεις.
Απομόνωση, μειωμένη εμπλοκή και διακοπή φοίτησης	Έγκαιρη παρακολούθηση συμμετοχής, ακαδημαϊκός σύμβουλος, ομάδες μάθησης, τακτικές ώρες επικοινωνίας, παραπομπή σε συμβουλευτικές/ψυχολογικές υπηρεσίες, στοχευμένη επικοινωνία με φοιτητές σε κίνδυνο.	Συνεχείς απουσίες, μη υποβολή δραστηριοτήτων, πτώση επίδοσης, αυξημένες αναστολές ή διαγραφές.
Ανεπάρκεια υποδομών ή τεχνικής υποστήριξης	Έλεγχος χωρητικότητας, συμφωνημένα επίπεδα υπηρεσιών, ενιαίο helpdesk, εφεδρικές λύσεις, προληπτική συντήρηση, τεκμηρίωση και προγραμματισμός ανανέωσης εξοπλισμού.	Χρόνοι απόκρισης άνω του στόχου, αυξημένα αιτήματα, συχνές διακοπές, κορεσμός συστημάτων.
Υπερφόρτωση διδασκόντων και διοικητικού προσωπικού	Αποτύπωση φόρτου, πρότυπα μαθημάτων, ομάδες εκπαιδευτικού σχεδιασμού, τεχνικοί/διοικητικοί ρόλοι υποστήριξης, εύλογος αριθμός διδασκομένων ανά τμήμα, αναγνώριση εργασίας ανάπτυξης υλικού.	Καθυστερήσεις, χαμηλή συχνότητα ανατροφοδότησης, αυξημένες αναφορές φόρτου, πτώση ικανοποίησης προσωπικού.

5. Παρακολούθηση και αναθεώρηση

Η ΜΟΔΙΠ, σε συνεργασία με τις αρμόδιες ακαδημαϊκές και διοικητικές δομές, επικαιροποιεί σε ετήσια βάση τη στρατηγική εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και συντάσσει επικαιροποιημένη ανάλυση SWOT όπου απαιτείται. Τα ευρήματα κοινοποιούνται στα αρμόδια όργανα και αξιοποιούνται για τον επόμενο κύκλο προγραμματισμού και για τις διαδικασίες πιστοποίησης και επαναπιστοποίησης.

Η επιτυχία της στρατηγικής δεν αποτιμάται μόνο από τον αριθμό των εξ αποστάσεως προγραμμάτων, αλλά κυρίως από την ισοτιμία και ποιότητα των μαθησιακών αποτελεσμάτων, τη συμμετοχή και ολοκλήρωση των σπουδών, την προσβασιμότητα, την ακαδημαϊκή ακεραιότητα, την ασφάλεια, την ικανοποίηση των χρηστών και τη συμβολή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στους συνολικούς στρατηγικούς στόχους του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.